

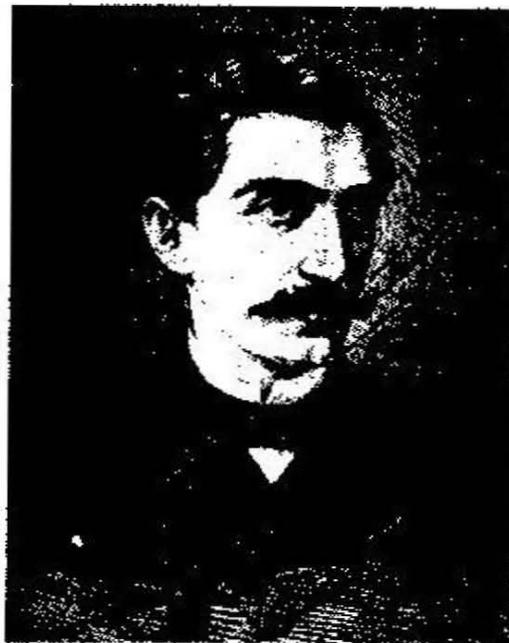
иж; Нью-Йорк, 1955.— Т.1.— С.13; Полек В.Т. Авдикович Орест Львович // УЛЕ.— К., 1988.— Т.1.— С.16; Єфремов С. В пошуках нової краси: Записки читателя // Літературно-критичні статті.— К., 1993.— С.55, 112; [Гнатюк В.] [Рец. на н. «Моя популярність» та інші оповідання»] // ЛНВ.— 1905.— Т.32.— С.165; Луцький Я. Літературні новини в 1905 році // Світ.— 1906.— Ч.2.— С.25; С.Я. [Яричевський С.] Рец. на кн. «Моя популярність» та інші оповідання» // Ірмінь.— 1907.— Ч.7.— С.111—12; Крушельницький А. Помертні оповідання Ореста Авдиковича // Нові шляхи.— 1929.— № 4.— С.381—382; Ковський Ф. Початки літературної діяльності Ореста Авдиковича // Назустріч.— 1937.— Ч.18, 19; Кирчів Р. Орест Авдикович // Український календар 1973.— Варшава, 1973.— С.158—162; Нахлік Є. «Вразива душа, упоєна постичним галем» // Україна.— 1989.— № 9.— С.8—9; Перфецький Є. Орест Авдикович // Наше минуле.— 1918.— № 3.— С.110—11.

Архіви: ЦДІА (Львів).— Ф.311, оп.1, спр.16, 17, 18; Ф.391, оп.1, спр.93; ІЛ. Відділ рукописних фондів і текстології.— Ф.3, № 4462; ф.59, № 389—95, 2656; ф.64, № 1—9; ф.100, № 1036, 2972.

Іконографія: Фотопортрет

О.Авдиковича, без дати// УЗЕ: В 3 т.— Львів; Станіслав; Коломия, 1931.— Т.1.— С.12; УЛЕ.— К., 1988.— Т.1.— С.17; Україна.— 1989.— № 49.— С.9.

Є.К.Нахлік

Володимир Барвінський

БАРВІНСЬКИЙ Володимир Григорович (псевд.— Барвінок Василь, Риншидинов та ін.) [25.12.1850, с. Шляхтинці, тепер Гніздичка Тернопільського району Терноп. обл.— 3.02.1883, Львів] — укр. письменник, публіцист, громад. діяч.

Н. в сім'ї священика, що належала до відомого роду Барвінських, який з 17 ст. визначився як укр. (русинський). Після битви під Віднем 1686 Барвінські отримали від короля Яна Собеського шляхетство і герб Айхінгерів "Ястжембеу". Брат Олександра (див.) і Осипа Барвінських. Навчався у Тер-

ноп. г-зії, повний гімназ. курс закінчив у Львові (1868). Після закінчення юрид. ф-ту Львів. ун-ту (1872) мав однорічну практику в суді, працював на посаді адвокат. кандидата в канцеляріях першоряд. львів. адвокатів. Був одним із засновників т-ва "Просвіта", співробітником, а потім ред. ж-лу "Правда" (1876—80), засновником і першим ред. газ. "Діло" (1880—83), вважаючи його "реальною працею для народу". Б. виступав з публіцистич. статтями одночасно в кількох напрямках: економіки і права, шкільництва і освіти, політики і церкви, а головне — л-ри. З ініціативи Б. заходами "Просвіти" було видано десятки популярних книжечок з порадами для селян. У повістях Б. "Скошений цвіт" (1877) і "Сонні мари молодого питомця" (1879) показував зацікавленість молоді громад. справами. В образі гол. героя повісті "Скошений цвіт" — Степана — вгадується сам Б. — "апостол ідеальної любови", який готує себе до освітн. праці з народом, мріє стати провідником громади у виборюванні нею своїх прав. Слова "Не доборемось власною силою, то й пропадемо" слід розцінювати як девіз усієї громад.-політ. і літ. діяльності Б., що була спрямована проти тих сусп. вад і законів, які "притоптали не один цвіт саморідний, зв'ялили не одну силу і в нашій громаді защепи-

ли нехтування моральної стійності". Навколо цих ідей Б. об'єднався з В.Навроцьким, К.Ганкевичем, О.Партицьким, Ю.Целевичем, Є.Згарським та ін., які працювали на ниві словесності та освіти. Б. підтримував зв'язки як із наддніпрян. укр. діячами нац. відродження (М.Костомаров, П.Куліш, М.Драгоманов та ін.), так і з польс. політ. і громад. діячами (Р.Чарторийський, Я.Червінський та ін.), які цікавилися станом громад.-політ. справ у Галичині. Наміри Б. досягти порозуміння між народовцями і старорусинами, як і заклики облишити всі "домашні" (міжпартійні) суперечки і взятися до реальної і витривалої праці для добра народу, розбилися об нерозуміння старорусинів (русофілів) народовської укр. ідеї. Б. організував і провів 1880 перші укр. нар. віча у Львові, де було одноголосно прийнято відредаговані ним резолюції в справах правничо-держ., екон. і шкільного становища галицьких українців. Б. 1868—83 опублікував понад 100 наук. і публіцистич. статей у газ. "Правді", 230 статей і оглядів у газ. "Діло", літературознавчі матеріали про творчість Т.Шевченка, І.Крашевського та ін.

Тв.: Безталанне сватання; Мужик і пан (1872); Скошений цвіт (1877); Сонні мари молодого питомця (1879).

Літ.: Споминки про життя і діяльність Володимира Бар-

нського.— Львів, 1884.— 134 с.;
 Ігоновський О. Історія літера-
 тури руської.— Львів, 1893.—
 т.3, ч.2. —С. 839—891; Леви-
 чинський І.О. Прикарпатська Русь
 XIX в. в біографіях.— Львів,
 1901.— С. 200—224; Барвін-
 чинський О. Спомини з мого жит-
 тя.— Львів, 1912—13; Павли-
 чин С. Рід Барвінських в
 історії укр. культури// Вісник
 ІТШ.— 1993.— Ч.6-7.— С.16—
 18; Хронко В. Поставити народ
 своїй хаті на свою силу з
 воєю волею// Січ.— 1993.— №
 1.— С.3—7; Його ж: "Правдою
 заряв наш світ...": До 110-
 ліття з дня смерті Володимира
 І. // УМЛШ. — 1993. — № 2.
 — С.47; Некролог//Діло.—
 1983.— Ч.9—10.

Архіви: ЛНБ. Відділ руко-
 писів. — Ф.11, спр. 96, 97, 108,
 110, 120, 123, 3414—3418, 3420—
 3430, 4002, 4032 (матеріали біо-
 графії), 4050, 4052, 4057, 4080—
 4082, 4119 (поезії), 4123, 4124
 оповідання), 4122, 4125 (стат-
 ті, тексти виступів), 4239, 4240,
 4324, 4494, 4714, 4715, 4921,
 4935, 4942, 4943, 4969, 4974,
 4976, 4978, 4980, 4983, 4987,
 4991, 4996, 4998, 5011, 5012,
 5020, 5029, 5030, 5046, 5049,
 5051; ф.29, спр. 91/16, арк. 70-
 75; ф.57, спр. 807, 450, арк.
 222—229; ф.154, спр.9; ф.167, оп.
 1, спр. 291; оп. 2, спр. 114.

О.О.Сидоренко

БАРВІНСЬКИЙ Олександр
 Григорович (псевд. Подолянин,
 Австрієць) [08.06.1847, с. Шлях-
 тишці, тепер Гніздичка Тер-
 нопільського р-ну Терноп. обл.
 — 25.12.1927, Львів] — громад.
 діяч, педагог, історик, літерату-
 рознавець.

Н. в сім'ї священика. Брат
 Володимира (див.) і Осипа Бар-
 вінських. Закінчив гімназію у Тер-
 нополі та філософ. ф-т Львів.
 ун-ту (1868). Працював учите-
 лем гімназії в Бережанах, Терно-
 полі. З 1888 — професор держ.
 учител. семінарії у Львові. Зас-
 новував у селах Тернопільщини
 читальні, створив місцеві філіа-
 лі т-ва "Просвіта" (1875) і "Русь-
 ка бесіда" (1884). За ініціативою
 Б. 1892 літ. т-во ім. Шевченка
 було реорганізовано і перетво-
 рено на наукове. 1893—97 —
 його голова і редактор перших
 4-х томів "ЗНТШ". Був депута-